

مسئولیت متن و شکل بدوش نویسنده مضمون میباشد، عقیده نویسنده لزوماً نظر افغان جرمن آنلاين نمی باشد

11 اپریل 2024**داکتر سید عبدالله کاظم**

آیا باز هم تاریخ تکرار خواهد شد؟

آمادگی قوای نظامی اسرائیل برای حمله به رفح (محل سرحدی بین غزه و مصر) در این روزها وضع مردم را در غزه به حالت شدیداً بحرانی مواجه ساخته است، با آنکه ایالات متحده امریکا، اسرائیل را از استفاده بمب و دیگر تجهیزات نظیر آن در حمله به رفح ممانعت کرده و اینکار بار اول است که رئیس جمهور بایدن در برابر اسرائیل محدودیت استعمال نوع خاص اسلحه را در این جنگ وضع میکند، ولی صدراعظم اسرائیل ناتنیا هو میگوید: «اگر لازم باشد، به تنهایی عمل خواهیم کرد.»

از مدت چند هفته است که سلسله اعتراضات محصلان پوهنتون ها در بیشتر نقاط امریکا بر علیه جنگ در غزه به حمایت از مردم فلسطین ادامه دارد و تعدادی از محصلان در مقابل این جنگ نابرابر که طی آن تاحال به تعداد بیش از 35 هزار نفر از جمله اطفال و زنان جانهای خود را از دست داده و متباقی مردم آنجا بین مرگ و زندگی دست و پا میزنند، به احتجاج و تحصن در داخل ساحه پوهنتون پرداخته اند.

از آنجائیکه رویداد های امروز شباهت به مظاهرات محصلان پوهنتونی در سال 1968 در امریکا دارد و نتایج آن بر انتخابات ریاست جمهوری امریکا در آن سال اثر گذاشت، گفته میشود که اینکار بار دیگر تکرار خواهد شد، اگر اوضاع به شکل موجود آن پیش برود.

امروز یک مقاله تحلیلی در ویسایت فارسی/دري بی بی سی به نشر رسیده که شباهت جریانات کنونی را با رویداد سال 1968 مورد بررسی مقایسوی قرار داده است. اینک نظر به اهمیت موضوع خواستم متن مقاله مذکور را که بقلم ویلیام مارکز - گزارشگر بی بی سی نوشته شده است، خدمت علاقمندان مسایل روز تقدیم دارم: [برای حفظ امانتداری در متن از تغییر اصطلاحات به دری صرف نظر گردید - کاظم]

اعتراض های دانشجویان امریکا علیه جنگ غزه چه شباهتی با اعتراض های علیه جنگ ویتنام در سال ۱۹۶۸ دارد؟

ویلیام مارکز - گزارشگر بی بی سی

۲۱ اردیبهشت/ ثور ۱۴۰۳ - ۱۱ مه ۲۰۲۴

اعتراضات علیه جنگ در غزه در برخی از دانشگاه های بزرگ ایالات متحده رو به افزایش است و مقامات از پلیس و گارد ملی برای بیرون کردن معترضان از محوطه دانشگاه کمک می گیرند و ماموران پلیس صدها تن را بازداشت می کنند.

دانشجویان به واکنش نظامی اسرائیل در غزه معترض هستند که در آن بیش از ۳۴ هزار نفر کشته شده اند. این عملیات در واکنش به حملات حماس در ۷ اکتبر صورت گرفت که در آن ۱۲۰۰ نفر کشته و بیش از ۲۵۰ به گروگان گرفته شدند.

معتبرضان از دانشگاه های خود می خواهند که روابط مالی خود را با شرکت های اسرائیلی و دیگر شرکت هایی که از جنگ سود می برند قطع کنند و با مؤسسات آموزشی در اسرائیل همکاری نکنند.

د پانو شمیره: له 1 تر 5

افغان جرمن آنلاين په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټينګه کړئ maqalat@afghan-german.de

یادونه: دلیکني د لیکنيزي بني پازوالي د لیکوال په غاړه ده، هيله من يو خپله لیکنه له رالیرلو مخکي په خیر و لولی

مقامات دانشگاهی معترضان را متهم کرده‌اند که اجازه داده‌اند اظهارات یهودستیزانه بیان شود و دست به ارباب دانشجویان یهودی زده‌اند.

بعضی از ناظران و رسانه‌ها رویارویی‌های اخیر و بیرون کردن معترضان متحصن در دانشگاه کلمبیا را با آنچه در سال ۱۹۶۸ در دانشگاه معتبر شهر نیویورک رخ داد مقایسه کرده‌اند.

انگیزه اعتراضات در آن سال خشم نسبت به جنگ ویتنام و تغییر در نحوه سرپازگیری بود که باعث می‌شد جوانان بیشتری برای خدمت در ارتش ایالات متحده فراخوانده و به جنگ اعزام شوند.

بی‌بی‌سی با روزنامه‌نگاران، فعالان و نویسندگانی که با تظاهرات سال ۱۹۶۸ زندگی کرده‌اند صحبت کرده تا شباهت‌های آن را با آنچه امروز اتفاق می‌افتد تجزیه و تحلیل کنند.

توضیح تصویر، در سال ۱۹۶۸ دانشجویان ساختمان هامیلتون دانشگاه کلمبیا را اشغال کردند

گاهشمار تکان‌دهنده‌ترین وقایع سال ۱۹۶۸

ژانویه - حمله تت: یک حمله غافلگیرکننده گسترده توسط ویتنام شمالی و شبه‌نظامیان ویت کنگ به نیروهای ایالات متحده و ویتنام جنوبی صورت گرفت.

آوریل - مارتین لوتر کینگ جونیور، رهبر ضد جنگ، مدافع حقوق سیاهپوستان آمریکایی و برنده جایزه صلح نوبل در شهر ممفیس، ایالت تنسی، ترور شد.

مه - «ماه مه فرانسوی» - موجی از اعتراضات دانشجویی و اعتصابات کارگری علیه مصرف‌گرایی، سرمایه‌داری، امپریالیسم و حکومت‌های استبدادی سراسر فرانسه را فرا گرفت.

ژوئن - رابرت اف کندی، نامزد ریاست جمهوری ایالات متحده، که مخالف جنگ در ویتنام بود، در هتلی در لس آنجلس، کالیفرنیا ترور شد.

اوت - در واکنش به جنبش آزادیخواهی مردم چکسلواکی، تانک‌های ارتش شوروی و سه کشور از متحدان آن در پیمان ورشو برای سرکوب جنبش وارد پراگ شدند.

اوت - پلیس در مقابله با تظاهرات خشونت‌آمیز در کنوانسیون حزب دموکرات در شیکاگو به خشونت متوسل شد و متحصنان را از محل بیرون کرد.

اکتبر - کشتار تلاتلولوکو - ارتش مکزیکی به یک تجمع دانشجویی که خواستار اصلاحات سیاسی و دموکراسی بود تیراندازی کرد که بین ۳۰۰ تا ۴۰۰ کشته بر جای گذاشت.

نوامبر - انتخاب ریچارد نیکسون: در انتخابات ریاست جمهوری، ریچارد نیکسون، نامزد حزب جمهوریخواه بر هوبرت هامفری، رقیب خود از حزب دموکرات پیروز شد.

پیشینه تظاهرات ضد جنگ ویتنام

در سال ۱۹۶۸، جنگ ویتنام وارد مرحله حساسی شد. در ژانویه، نیروهای ویتنام شمالی همراه با چریک‌های ویت‌کنگ به مواضع ایالات متحده و متحدانش حمله کردند و تا سایگون، پایتخت ویتنام جنوبی، پیش رفتند.

د پانو شمیره: له 2 تر 5

این عملیات با نام حمله عید تن شهرت دارد زیرا با جشن سال نو قمری در تقویم ویتنامی مقارن بود. اگرچه این تهاجم با یک شکست نظامی سنگین برای نیروهای کمونیست اعزامی از کره شمالی خاتمه یافت، اما تصاویر عملیات جسورانه مهاجمان افکار عمومی ایالات متحده در مورد جنگ را تغییر داد.

این عملیات نشان داد که دولت لیندون بی. جانسون، رئیس جمهور دموکرات که از «نور در انتهای تونل» صحبت کرده بود هیچ شانس برای پیروزی در جنگ ندارد و در مورد آنچه که واقعا در جنگ اتفاق می افتاد دروغ گفته بود.

کنت والش، استاد دانشگاه آمریکایی در واشنگتن، که در آن زمان دانشجو بود، به بی بی سی می گوید: «این واقعه ای بود که باعث شروع همه چیز شد.»

او که نویسنده چندین کتاب و خبرنگار سابق است، در این باره می گوید: «برای مردم کشور روشن شد که دشمن تسلیم نمی شود و جنگ فقط تلفات نظامی بیشتر، چه از نیروهای آمریکایی و چه کمونیست ها برجای می گذارد و تعداد زیادی غیرنظامی هم در این درگیری کشته می شوند.»

چندین دهه بعد، حمله نیروهای حماس به خاک اسرائیل در ۷ اکتبر ۲۰۲۳ جهانیان را تکان داد و بسیاری از کشورها با اسرائیل اعلام همبستگی کردند.

اما، پس از ماه ها بمباران بی امان اسرائیل، تعداد قربانیان فلسطینی به مقیاسی غیرقابل تصور رسیده است، در حالی که مردم غزه در آستانه قحطی به سر می برند.

چارلز کایزر، روزنامه نگار و خبرنگار نیویورک تایمز و نویسنده کتاب «آمریکا در ۱۹۶۸» می گوید: «تصاویری که همه ما در ماه های اخیر از غزه دیده ایم، به معنی واکنش بسیار نامتناسب اسرائیل است.»

او می گوید: «بیباید شفاف باشیم. آنچه که حماس انجام داد تکان دهنده، نفرت انگیز و هولناک بود. اما پیش از این دیده نشده بود که اسرائیل این حادثه وحشتناک تروریستی را بردارد و به دلیلی برای برانگیختن انزجار گسترده جهانی علیه اسرائیل تبدیل کند، آنهم در مقیاسی که من تا کنون ندیده ام.»

همین واکنش منفی است که به اعتراضات فزاینده در پردیس های دانشگاهی در سراسر ایالات متحده دامن زده است و بسیاری از افراد آن را بسیار شبیه به اعتراضات سال ۱۹۶۸ می دانند.

کنت والش استاد دانشگاه آمریکایی در واشنگتن دی سی و در اعتراضات سال ۱۹۶۸ دانشجو بود.

کنت والش می گوید «دانشجویان پردیس ها و ساختمان های دانشگاه را در مخالفت با جنگ ویتنام اشغال کردند و تصمیم مدیریت دانشگاه در سرمایه گذاری در شرکت های مرتبط با تشکیلات نظامی را زیر سوال بردند.»

او می گوید: «امروزه طبیعتا مجموعه مسائل متفاوت بوده و به حمایت از فلسطینی ها در بحران غزه تبدیل شده اما دلیل اصلی در حال حاضر هم مانند سال ۱۹۶۸، خشم، رنجش و احساس بی عدالتی است. بنابراین بسیاری از چیزهایی که اکنون در ایالات متحده اتفاق می افتد، ما را به سال ۱۹۶۸ می برد، آن سال بسیار پر فراز و نشیب.»

با این حال، مارک کورلانسکی، از فعالان دانشجویی سال ۶۸ و نویسنده کتاب «سال ۱۹۶۸: سالی که جهان را تکان داد» معتقد نیست که بین تظاهرات ضد جنگ ویتنام و تظاهرات کنونی وجوه اشتراک چندانی وجود داشته باشد مگر در اقدام به اشغال همیلتون هال، ساختمان شاخص اداری دانشگاه کلمبیا که این هفته دانشجویان متحصن به زور از آن اخراج شدند.

او می گوید: «دانشجویان سالن همیلتون را اشغال کردند زیرا در سال ۶۸ معترضان هم این کار را کرده بودند؛ اینها سعی می کنند از ما تقلید کنند.»

آقای کورلانسکی می افزاید: «وضعیت آن موقع و حالا کاملا متفاوت است. ما با جنگی مواجه بودیم که دولت ما را مجبور به جنگیدن در آن می کرد تا علیه طرف مقابل بجنگیم و ما در برابر جنگیدن سرسختانه مقاومت

می‌کردیم. جنگ در ویتنام اتفاقی بود که برای خود ما رخ می‌داد اما کسانی که امروز دست به اعتراض زده‌اند قرار نیست در جنگ غزه شرکت کنند.»

در سال ۱۹۶۸، دانشجویان همیلتون‌هال، ساختمان اداری نمادین دانشگاه کلمبیا در شهر نیویورک را اشغال کردند.

با این حال، چارلز کایزر، که در اواخر دهه ۱۹۶۰ در کلمبیا دانشجوی بود و بعدها در مورد اعتراضات ضد جنگ ویتنام در آنجا گزارش می‌داد، معتقد است که تظاهرات کنونی هم شایسته ستایش است.

او گفت: «از برخی جهات، این تظاهرات شگفت‌انگیزتر است، زیرا هیچ عنصر شخصی وجود ندارد، بلکه فقط به خاطر تأثیرپذیری از عکس‌هایی است که آنها دیده‌اند.»

او می‌گوید: «من قویاً طرفدار هر نوع اعتراضی هستم که به شیوه‌ای غیرخشونت‌آمیز، مخالفت با تاکتیک‌های اسرائیل را بیان کند. فکر می‌کنم این کار بهترین طرفداری از اسرائیل است که می‌توانید انجام دهید، زیرا روشی که آنها در این جنگ پیش گرفته‌اند برای وجهه آنها مخرب است.»

مارک کورلانسکی به نوبه خود معتقد است که این تظاهرات نتیجه معکوس به بار آورده و به کسانی که از این شیوه اعتراضی انتقاد می‌کنند پیوسته است.

او می‌گوید: «من یکی از آن یهودیان مساله‌دار هستم. من هرگز حامی سرسخت اسرائیل نبوده‌ام و در میان بسیاری از یهودیان جنبشی در مخالفت جدی با دولت نتانیاها وجود داشت.»

آقای کورلانسکی می‌افزاید: «اما حالا ما سکوت کرده‌ایم. اگر آنها (معترضین) طور دیگری رفتار کرده بودند، می‌توانستند یک جنبش یهودی-فلسطینی علیه جنگ به جریان بیندازند.»

چارلز کایزر در مورد اظهارات ضدیهودی برخی معترضان در کلمبیا و سایر دانشگاه‌ها هشدار می‌دهد و می‌گوید: «من بین تظاهرات مسالمت‌آمیز و افرادی که مرگ مخالفان خود را می‌خواهند کاملاً تمایز قائل هستم.»

اما او در هر حال نحوه به کار گرفته شده توسط مقامات برای پایان دادن به اعتراضات به زور را محکوم می‌کند و آن را یادآور شیوه برخورد با معترضان در سال ۱۹۶۸ می‌داند.

او خاطر نشان می‌کند: «به عنوان یک قاعده کلی، مگر در موارد جلوگیری از اقدامات خشونت‌آمیز معترضان، من با آوردن پلیس به محوطه دانشگاه مخالف بوده و آن را همیشه یک اشتباه می‌دانم زیرا تنها نتیجه‌ای که دارد شعله‌ور کردن بیشتر معترضان و پافشاری بیشتر آنها بر موضع خود است.»

در حالیکه به نظر می‌رسد معترضان علیه جنگ غزه سوابق تظاهرات سال ۱۹۶۸ را مطالعه و از بزرگترهای خودشان مشاوره دریافت کرده‌اند، به نظر نمی‌رسد که مدیران فعلی دانشگاه به همان صورت در صدد دست زدن به اقدامات پیشگیرانه باشند و اشتباهات خود را بررسی کرده باشند.»

سال انتخابات در آمریکا

جهان در سال ۱۹۶۸ واقعاً در آشفتگی بود. نه تنها مخالفت فزاینده‌ای با جنگ ویتنام در ایالات متحده وجود داشت، بلکه با قیام‌های دانشجویی در چندین کشور دیگر، به ویژه فرانسه، با اعتراضاتی که به «ماه مه فرانسوی» معروف شد، همراه بود.

اما تنش بین غرب و شوروی نیز در حال افزایش بود.

اتحاد جماهیر شوروی و برخی از متحدانش در پیمان ورشو با تانک‌های خود به چکسلواکی آن زمان حمله کردند و به پراگ، پایتخت، وارد شدند تا دولت الکساندر دوبچک، رهبر اصلاح‌طلب این کشور را سرنگون و اقتدارگرایی کمونیستی را بر این کشور بار دیگر تحمیل کنند.

در ایالات متحده، مارتین لوتر کینگ، رهبر صلح‌طلب و مدافع حقوق آفریقایی-آمریکایی‌ها، ترور شد. چند ماه بعد همین اتفاق در مورد نامزد دموکرات ریاست جمهوری، رابرت اف کندی، برادر جان اف. کندی، رئیس جمهور ترور شده، رخ داد.

جامعه ایالات متحده کاملاً قطبی شده و این کشور با شورش در ده‌ها شهر مواجه بود.

در میان همه آن هرج و مرج، لیندون بی جانسون، رئیس جمهور آمریکا که موضع او به شدت تضعیف شده بود، اعلام کرد که به دنبال انتخاب مجدد نخواهد بود.

این وضعیت باعث ابهام در مورد انتخابات ریاست جمهوری شد که قرار بود در نوامبر ۱۹۶۸ برگزار شود.

کنت والش، نویسنده کتابی به نام «معماران سیاست مسموم در آمریکا» توضیح می‌دهد: «در سال ۱۹۶۸، ریچارد نیکسون (نامزد جمهوریخواه) از قیام‌های دانشجویی برای طرح نیاز به مقابله با جرایم بهره‌برداری کرد و گفت که دموکرات‌ها در حفظ نظم و قانون ضعیف بودند و این یکی از دلایلی بود که او در انتخابات پیروز شد.»

این دقیقاً همان استدلالی است که اکنون دونالد ترامپ، نامزد جمهوریخواه، علیه جو بایدن، رئیس جمهور آمریکا به کار می‌برد.

کنت والش می‌گوید: «اگر آنچه که مردم آمریکا اینک می‌خواهند برقراری نظم و قانون و مقابله با جرم و جنایت باشد، از لحاظ نظری اعتراضات دانشجویی می‌تواند به نفع ترامپ تمام شود همانطور که در آن سال روی داد.» پیش‌بینی می‌شود که نتایج انتخابات ریاست جمهوری نوامبر بسیار نزدیک باشد. بایدن و ترامپ هر دو نقاط قوت و ضعف دارند.

چارلز کایزر تاکید می‌کند که اگرچه بایدن نتوانسته بر چگونگی اداره جنگ غزه توسط اسرائیل تاثیر بگذارد، اما وضعیت کنونی او با موقعیت ضعیف لیندون بی. جانسون در سال ۱۹۶۸ تفاوت زیاد دارد.

با این حال، چیزی که او از آن می‌ترسد، یک وضعیت موازی با گذشته است: کنوانسیون دموکرات‌ها که بایدن را به عنوان نامزد ریاست جمهوری این حزب تایید خواهد کرد امسال هم در شهر شیکاگو برگزار می‌شود، یعنی صحنه همان کنوانسیون در سال ۱۹۶۸ که با درگیری خشونت آمیز بین فعالان ضد جنگ و پلیس پایان یافت.»

والش هشدار می‌دهد: «در مورد تکرار تظاهرات دانشگاهی در شیکاگو در جریان کنوانسیون همانطور که در سال ۱۹۶۸ به یک فاجعه سیاسی برای دموکرات‌ها تبدیل شد، صحبت‌های زیادی وجود دارد.»

او توضیح می‌دهد: «در سال ۱۹۶۸، پس از تلاشی که ما برای پایان دادن به جنگ انجام دادیم، نتیجه نهایی همه این اقدامات این بود که ریچارد نیکسون رئیس‌جمهور شد، و کشور را در جهت خلاف قرار داد.»

او می‌گوید: «اگر هرج و مرج مشابه آن سال توسط معترضان ضد اسرائیلی در خیابان‌های شیکاگو روی دهد نتیجه آن احتمالاً انتخاب دونالد ترامپ در سال ۲۰۲۴ خواهد بود.» (پایان مقاله ویلیام مارکز - منتشره بی بی سی)

آرشیف: مطالب دیگر محترم داکتر سید عبدالله کاظم